

Socio-kulturellt perspektiv/forskningsansats

Fenomenografi

Människors uppfattning av något (perception) ”Sas Ding fur mich”

- Ference Marton, Göteborgs universitet, 1981
- Kvalitativt inriktad forskningsansats med rötter i inlärningsforskning
- Pedagogisk psykologi: företeelsen är forskningsobjektet
- Fenomenografi : människors uppfattning av företeelsen är forskningsobjektet
- Arbetsgång: fenomenografisk forskning
Resultat: : beskrivningskategorier
- Uppfattning: subjektets relation till omvärlden
 - möter vi omvärlden förutsättningslöst?
 - tillskriver vi världen ett meningsinnehåll?
 - är uppfattningen slumpmässig (beroende på subjektets ”dagsform”)?
 - relation fenomen – helhet (livsvärld)?
- Dekontextualisering av tillvaron (systematisering, t.ex. grammatikstudier)
- Kontextualisering (temastudier, projektarbete)

Konsekvenser för lärandet, motivation?

Lärande sker, enligt fenomenografin,, när vår uppfattning av ett fenomen förändras kvalitativt.

Värdering av kvalitet – dess funktionalitet i ett visst sammanhang

Ett socio-kulturellt perspektiv

”The very process of living together educates”

John Dewey ”Democracy and Education”, 1916

Människan utveckling

- Biologiskt
- Exosomatiskt (utanför kroppen)
 - intellektuella och språkliga redskap
 - fysiska redskap, artefakter

Kommunikation, interaktion, har möjliggjort utveckling exosomatiskt.

Lärandets natur

- Kulturella föreställningar
 - USA – barn har olika begåvningar. Fokus?
 - Japan – alla barn kan lära sig. Fokus?

Pedagogiska konsekvenser. Fokus?

- Språkets och metaforens betydelse
- Klassrummets utseende
- Lärares roll, elevens roll

- Diskursernas betydelse
 - tydliggöra, inkludera, exkludera
 - discursus: som löper hit och dit

- Lev Vygotsky, 1896-1934
 - från biologisk till socio-historisk/kulturell utveckling

En socio-genetisk förståelse

- Hur har olika former av social praktik med sina fysiska redskap, begrepp och kommunikativa mönster uppstått?
- Hur förs de vidare i samhället?
- Vem kommer i kontakt med dem?
- Vilka antaganden och perspektiv har byggts in i dem?
- Hur tillgängliga är de för människor?
- Vilka speciella erfarenheter måste man ha och göra för att kunna använda dess redskap?
- Vilken betydelse har ett socialt och tekniskt komplext samhälle för att skilja ut dem som får kontakt med olika sociala praktiker?

(Graaf och Maier, 1994)

PEEL: Prjoject for Enhancing Effective Learning

PLAN: Projekt för Lärande under eget Ansvar (svenskt)

AFEL: Ansvar För Eget Lärande (norskt)

Även i Danmark fanns (finns) PEEL-grupper.

Huvudsyfte: elever skall vilja och kunna styra sitt lärande
elever skall reflektera över sitt lärande(meta-kognition, man tänker om sitt tänkande)

Spin-off effekter: lärares lärande
skolutveckling

Ursprung: University of Melbourne, John Baird Leverton High School,
Melbourne, Monash University (1985)
Viktigt: koppling teori-praktik
Aktionsforskning

PEEL-grupper: heterogenitet, regelbundenhet
långsiktighet, öppenhet, kritisk massa
(ej för få grupper eller gruppdeltagare och involverade klasser)